

เหมือนแระ : รายการอ่อนไหวภายใต้เขตการลงทุนอาเซียน

อาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นในปี 2510 เป็นกลุ่มความร่วมมือระดับภูมิภาค (Regional Group) สำคัญเพื่อเร่งรัดการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันในด้านต่างๆ ปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิก 10 ประเทศ เป็นสมาชิกเดิม 6 ประเทศ คือ ไทย บรูไน สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (CLMV) คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ความร่วมมือของอาเซียนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีหลายด้าน เช่น ด้านการค้า การลงทุน และการบริการ เป็นต้น

ความร่วมมือและข้อผูกพัน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนในปัจจุบัน ได้แก่

1. การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนหรืออาฟตา (ASEAN Free Trade Area : AFTA)
2. เขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area : AIA)
3. การเปิดเสรีบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services : AFAS)
4. ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Industrial Cooperation Scheme : AICO)
5. ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN+3) คือ อาเซียน + จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี
6. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอาเซียน-ญี่ปุ่น ภายใต้กรอบรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนกับกระทรวงการค้าระหว่างประเทศและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น (ASEAN Economic Ministers and Ministry of International Trade and Industry) หรือ (AEM-MITI)
7. ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรป (ASEAN-EU)
8. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนระหว่างอาเซียนกับเขตการค้าเสรีออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-Closer Economic Relations : ASEAN-CER)

ความร่วมมือด้านการค้า (AFTA)

เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) หรือ อาฟตา เป็นความร่วมมือที่มีเป้าหมายจะลดภาษีศุลกากรระหว่างกันลง รวมทั้ง การลด/เลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีภาษี (Non-Tariff Barriers : NTBs) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าของอาเซียนในตลาดโลก ตามกรอบความตกลงมีพันธะการลดภาษีให้ลดเหลือร้อยละ 0-5 เริ่มทยอยลดมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 อย่างค่อยเป็นค่อยไป ดังนี้

1. ประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศ (ไทย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย) ได้ตกลงจะลดภาษีสินค้าร้อยละ 80 ของรายการในบัญชีลดภาษี Inclusion List (IL) ให้เป็น 0% ในปี 2550 และใน IL ทั้งหมดให้เหลือ 0% ในปี 2553

2. ประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม / CLMV) มีกำหนดการลดภาษีต่ำกว่าประเทศสมาชิกเดิม 5 ปี คือจะลดเป็น 0% ในปี 2558

เขตการลงทุนอาเซียน หรือ AIA (ASEAN Investment Area: AIA)

จากการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (Informal ASEAN Economic Ministers) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2539 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ มีมติให้จัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนขึ้นและให้เสร็จสิ้นภายในปี 2553 เพื่อให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีสมรรถภาพในการแข่งขัน มีการลงทุนที่เป็นเสรีมากขึ้น ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนของภูมิภาค รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers : AEM) ลงนามความตกลงโดยมีผลผูกพันเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2542 มีลักษณะดังนี้

- ให้มีโครงการส่งเสริมการลงทุนร่วมกัน
- ให้มีการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (Most Favoured Nation Treatment : MFN) หรือสิทธิพิเศษเท่าที่จะให้ได้
- เพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในกิจกรรมเกี่ยวกับการลงทุนอาเซียน
- เปิดอุตสาหกรรมเสรีทุกชนิดให้แก่นักลงทุนทั้งหมด

คณะกรรมการเขตการลงทุนอาเซียน (AIA Council) มีมติให้ขยายขอบเขตความตกลง AIA นอกเหนือจากภาคการผลิตยังให้ครอบคลุมถึงสาขาต่างๆ ได้แก่ ประมง เกษตรกรรม ป่าไม้ และเหมืองแร่ รวมถึง ภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิตและสาขาต่างๆ ดังกล่าว และยังให้ประเทศสมาชิกสามารถยื่นรายการยกเว้นทั่วไป (General Exception : GE) ตามความสมัครใจต่อ AIA Council ได้ แต่จะต้องเป็นกิจการประเภทที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ วัฒนธรรม ศีลธรรม ชีวิตมนุษย์ สัตว์ และพืช

สำหรับการเปิดเสรีการลงทุนในกิจการเหมืองแร่ซึ่งตามความตกลง AIA จัดเป็นรายการอ่อนไหว (Sensitive List : SL) นั้น เป็นการเปิดเสรีการลงทุนโดยมีเงื่อนไขตามบัญชีสองของ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งไม่ได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการจะเปิดเสรีไว้

ในการจัดทำรายการประเภทบริการที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต ประมง เกษตรกรรม ป่าไม้ และเหมืองแร่ นั้น ประเทศสมาชิกตกลงที่จะใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาภายใต้ Central Product Classification (CPC) ของ GATS (General Agreement on Trade in Services) หมวดที่ 88 และรายการภายใต้ International Standard Industrial Classification (ISIC) โดยมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการรับจ้าง

2. ผู้รับจ้างจะไม่เป็นเจ้าของวัตถุดิบที่นำมาให้บริการ ยกเว้นในบางกรณีอาจจะเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบให้

3. การให้บริการจะเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพิ่มเติม ได้แก่

1) บริการที่ทำเฉพาะ เพื่อสาขาใดสาขาหนึ่งภายใต้ความตกลงฯ และไม่ใช่เพื่อภาคเศรษฐกิจโดยรวม หรือ 2) กิจกรรมซึ่งต้องพึ่งพาอย่างยิ่งในกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง หรือ 3) กิจกรรมที่สำคัญมากในการอำนวยความสะดวกในกระบวนการผลิต

สาระสำคัญของความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน

ความตกลง AIA ประกอบด้วย 21 มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

1. คำนิยามของคำว่านักลงทุนอาเซียน

นักลงทุนอาเซียน หมายถึง คนชาติหรือนิติบุคคลใดของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ลงทุนในประเทศสมาชิกอื่น โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นของคนชาติอาเซียนรวมกันแล้วอย่างน้อยที่สุดเท่ากับสัดส่วนขั้นต่ำที่กำหนดให้เป็นหุ้นคนชาติ และสัดส่วนการถือหุ้นประเภทอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในและนโยบายของชาติที่มีการพิมพ์เผยแพร่ของประเทศที่รับการลงทุน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนนั้น

2. ขอบเขต

ความตกลงฯ นี้จะครอบคลุมเฉพาะการลงทุนโดยตรง ไม่รวมถึงการลงทุนด้านหลักทรัพย์ และการลงทุนที่ครอบคลุมโดยความตกลงฯ อื่นๆ เช่น ความตกลงแม่บทว่าด้วยการบริการ (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน (AIA) ที่มีสมรรถภาพในการแข่งขัน มีบรรยากาศการลงทุนที่เป็นเสรีมากขึ้นและโปร่งใสรหว่างประเทศสมาชิก และเพื่อส่งเสริมให้มีการไหลเวียนของการลงทุนโดยเสรีทั้งในและนอกอาเซียน โดยให้ AIA เสร็จสิ้นภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020)

4. ลักษณะสำคัญ

- มีโครงการความร่วมมือด้านการลงทุนร่วมกัน
- ให้มีการประดับติเยียงคนชาติในทุกมาตรการแก่นักลงทุนอาเซียนภายในปี 2553 และแก่นักลงทุนทั่วไปภายในปี 2563 ทั้งนี้โดยมีข้อยกเว้นได้
- ให้เปิดเสรีอุตสาหกรรมทั้งหมดแก่นักลงทุนอาเซียนภายในปี 2553 และแก่นักลงทุนทั่วไปภายในปี 2563 ทั้งนี้โดยมีข้อยกเว้นได้
- ให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในเรื่องการลงทุนมากขึ้น
- มีการไหลเวียนของเงินทุน แรงงานฝีมือ ผู้ประกอบวิชาชีพและเทคโนโลยีที่เป็นเสรีมากขึ้น

5. พันธกรณีทั่วไป

ประเทศสมาชิกต้องดำเนินมาตรการต่างๆด้วยความโปร่งใส พร้อมทั้งเริ่มดำเนินงานตามโครงการอำนวยความสะดวก โครงการส่งเสริมและสร้างความเข้าใจ และโครงการเปิดเสรีการลงทุน

6. โครงการและแผนปฏิบัติการ

ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการในโครงการต่างๆ ภายใต้ความตกลงฯ ดังนี้

- โครงการความร่วมมือและการอำนวยความสะดวก
- โครงการส่งเสริมและสร้างความเข้าใจ
- โครงการเปิดเสรีการลงทุน

ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกต้องยื่นรายการแผนปฏิบัติการของแต่ละประเทศให้แก่คณะกรรมการธิการเขตการลงทุนอาเซียน (AIA Council) และจะต้องมีการทบทวนทุก 2 ปี

7. การเปิดเสรีอุตสาหกรรมและการให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

- ประเทศสมาชิกจะต้องให้มีการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่นักลงทุนอาเซียนทันทีที่ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ ในวันที่ 7 เมษายน 2542 โดยมีข้อยกเว้นได้

- ประเทศสมาชิกจะต้องเปิดเสรีอุตสาหกรรมให้แก่นักลงทุนอาเซียนทันที ที่ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ ในวันที่ 7 เมษายน 2542 โดยมีข้อยกเว้นได้

- ประเทศสมาชิกต้องยื่นรายการอุตสาหกรรมและมาตรการให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามความตกลง AIA ที่จะขอยกเว้นเป็นการชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) และเป็นรายการอ่อนไหว (Sensitive List : SL) แก่ AIA Council ภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ AIA Council ลงนามความตกลงฯ ซึ่งการลงทุนในกิจการเหมืองแร่ของไทยจะจัดไว้ในรายการอ่อนไหว ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกจะต้องมีการทบทวน TEL และ SL ตามที่ผูกพันไว้ ดังนี้

1. TEL (Temporary Exclusion List : TEL) จะต้องทบทวนทุก 2 ปี และต้องทยอยยกเลิกจนหมดสิ้นภายในปี 2553 (ค.ศ. 2010) ยกเว้น เวียดนามยกเลิกภายในปี 2556 (ค.ศ. 2013) ลาวและพม่าภายในปี 2558 (ค.ศ.2015)

2. SL (Sensitive List : SL) ไม่กำหนดระยะเวลาการเปิดเสรี แต่จะต้องมีการทบทวนภายในวันที่ 1 มกราคม 2546 (ค.ศ. 2003) และในเวลาต่อไป

8. การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN)

สิทธิพิเศษที่ประเทศสมาชิกอาเซียนให้แก่ประเทศคู่สัญญาที่มีใช้สมาชิกอาเซียนจะต้องให้แก่ประเทศสมาชิกด้วย ยกเว้นพันธกรณีตามความตกลงปัจจุบันที่มีอยู่ ซึ่งจะต้องแจ้งให้ AIA Council ทราบ

9. การสละสิทธิ์ที่จะได้รับการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง

ประเทศสมาชิกที่ไม่พร้อมที่จะให้สิทธิประโยชน์ตามข้อ 7. สามารถรับสิทธิประโยชน์จากประเทศที่ให้ผลประโยชน์แล้วได้ หากประเทศนั้นยินยอม

10. การแก้ไขรายการ ภาคผนวก และแผนปฏิบัติการ

การแก้ไขรายการและแผนปฏิบัติการในโครงการความร่วมมือและการอำนวยความสะดวก และโครงการส่งเสริมและสร้างความเข้าใจ ภายใต้ความตกลงฯ จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการความร่วมมือด้านการลงทุน (Coordinating Committee on Investment: CCI)

สำหรับการแก้ไขรายการ แผนปฏิบัติการและภาคผนวกในโครงการเปิดเสรี ภายใต้ความตกลงฯ จะต้องได้รับการอนุมัติจาก AIA Council

11. ความโปร่งใส

ประเทศสมาชิกจะต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการ กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติของฝ่ายบริหารที่จะมีผลกระทบต่อการค้าและการดำเนินการตามความตกลงฯ แก่ AIA Council ยกเว้นข้อมูลที่เป็นความลับ

12. ความตกลงอื่น

การดำเนินการใดๆ ตามความตกลงนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิและพันธกรณีของประเทศสมาชิกตามความตกลงที่ประเทศสมาชิกที่เป็นภาคีอยู่ก่อน และประเทศสมาชิกมีสิทธิ์ที่จะกระทำความตกลงอื่นที่ไม่ขัดแย้งกับหลักการ วัตถุประสงค์ และเงื่อนไขของความตกลงนี้

13. ข้อยกเว้นทั่วไป

ประเทศสมาชิกสามารถยับยั้งการลงทุนได้ หากประเทศสมาชิกอื่นเข้ามาลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ศีลธรรมจรรยา การปกป้องชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และพืช

14. มาตรการป้องกันฉุกเฉิน

หากการดำเนินการเปิดเสรีภายใต้ความตกลงนี้ มีผลให้เกิดความเสียหายที่รุนแรง ประเทศสมาชิกสามารถใช้มาตรการป้องกันฉุกเฉินได้ แต่ทั้งนี้ ต้องอยู่ในขอบเขตและระยะเวลาเท่าที่จำเป็น และจะต้องแจ้งมาตรการดังกล่าวต่อ AIA Council ทราบ ภายใน 14 วัน นับจากวันที่มีการดำเนินมาตรการ

15. มาตรการเพื่อป้องกันดุลชำระเงิน

หากประเทศสมาชิกมีปัญหายุ่งยากอย่างร้ายแรงเกี่ยวกับดุลชำระเงินและการเงิน ประเทศสมาชิกอาจใช้หรือคงไว้ซึ่งข้อจำกัดในการลงทุนที่ตนได้ผูกพันไว้ ทั้งนี้ จะต้องแจ้งมาตรการดังกล่าวต่อ AIA Council ภายใน 14 วัน นับจากวันที่มีการดำเนินมาตรการ

16. ข้อตกลงเกี่ยวกับสถาบัน

กลไกที่กำกับดูแลการดำเนินงานเขตการลงทุนอาเซียน ประกอบด้วย

1. รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers : AEM) เป็นผู้จัดตั้งคณะกรรมการธิการเขตการลงทุนอาเซียน (AIA Council) ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีซึ่งรับผิดชอบด้านการลงทุน เลขาธิการอาเซียน และหัวหน้าหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน ทั้งนี้ AIA Council มีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการทั้งหมดภายใต้ความตกลงฯ ได้แก่ การกำกับดูแล

ประสานงาน ทบทวนการปฏิบัติตามความตกลงฯ และช่วยเหลือ AEM ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฯ

2. AIA Council ได้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน (Coordinating Committee on Investment : CCI) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสรับผิดชอบด้านการลงทุนและจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน้าที่ช่วยเหลือ AIA Council และรายงานการดำเนินงานต่อ AIA Council โดยผ่านที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (Senior Economic Officials Meeting: SEOM)

17. การระงับข้อพิพาท

หากมีข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิก ให้ใช้พิธีสารว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทของอาเซียน หากจำเป็นอาจมีการจัดทำกลไกการระงับข้อพิพาทเฉพาะขึ้นได้

18. การแก้ไขความตกลงฯ

การแก้ไขใดๆในความตกลงฯ ให้ทำโดยฉันทามติและจะมีผลบังคับใช้เมื่อรัฐบาลประเทศสมาชิกทั้งหมดได้ยื่นสัตยาบันสารหรือสารยอมรับต่อเลขาธิการอาเซียน

19. ความตกลงหรือข้อตกลงเพิ่มเติม

กำหนดการ แผนปฏิบัติการ ภาคผนวก และข้อตกลงหรือความตกลงอื่นใดที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฯ จะรวมเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

20. การภาคยานุวัติของประเทศสมาชิกใหม่

ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนจะภาคยานุวัติความตกลงฯ ตามเงื่อนไข ซึ่งเป็นที่ตกลงกันระหว่างสมาชิกใหม่และสมาชิกผู้ลงนามความตกลงฯ นี้ และโดยการมอบภาคยานุวัติสารต่อเลขาธิการอาเซียน (ภาคยานุวัติ หมายถึง การให้ความยินยอมที่จะผูกพันตามสนธิสัญญาภายหลังจากการลงนามในสนธิสัญญาไปแล้ว ที่มา : หนังสือคำศัพท์-คำย่อทางการทูต ...)

21. บทบัญญัติสุดท้าย

ความตกลงฯ จะมีผลบังคับใช้เมื่อรัฐบาลที่ลงนามทั้งหมดได้ยื่นสัตยาบันสารหรือสารยอมรับต่อเลขาธิการอาเซียน ทั้งนี้ การยื่นสัตยาบันสารหรือสารยอมรับต้องทำในเวลา 6 เดือนหลังจากลงนามในความตกลงฯ

นอกจากนี้ ยังได้ประกาศมาตรการระยะสั้นที่จะขยายการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน โดยการให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนแก่นักลงทุนทั้งในและนอกอาเซียนในอุตสาหกรรมการผลิตที่ยื่นคำขอและได้รับการอนุมัติโดยหน่วยงานการลงทุนของอาเซียนแต่ละประเทศในปี 2542-2543

สรุปการเปิดเสรีการลงทุนในอาเซียน

การเปิดเสรีในเขตการลงทุนอาเซียนของกิจการตามประเภทอุตสาหกรรมทั้ง 5 ภาค คือ การผลิต เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับทั้ง 5 ภาค ดังกล่าว แบ่งรายการออกเป็น 3 รายการ ได้แก่

1. รายการขอสงวน/ยกเว้นชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) ผู้นำอาเซียนได้ใช้มาตรการเข้มข้น (Bold Measures) ให้รั้งระยะเวลาการยกเลิกและเร่งเปิดเสรี ดังนี้

1.1 เร่งเปิดเสรีการลงทุนเฉพาะในอุตสาหกรรมภาคการผลิตให้กับนักลงทุนในอาเซียนจากปี 2553 (ค.ศ.2010) เป็นปี 2546 (ค.ศ.2003) แต่โดยมีเงื่อนไข ส่วนสาขาเกษตร ประมง และป่าไม้ ยังคงกรอบเวลาเดิมคือเปิดเสรี ปี 2553

1.2 เร่งเปิดการลงทุนเสรี ให้กับนักลงทุนนอกอาเซียนจากปี 2563 เป็นปี 2553 ตามความพร้อมของแต่ละประเทศสมาชิก โดยผ่อนปรนให้ประเทศสมาชิกใหม่ยึดหยุ่นได้คือ สำหรับสมาชิกเดิม 6 ประเทศภายในปี 2553(ค.ศ.2010) สำหรับลาว กัมพูชา และเวียดนามภายในปี 2558(ค.ศ.2015) สำหรับพม่าภายในปี 2563(ค.ศ.2020)

2. รายการที่มีความอ่อนไหว (Sensitive List : SL) คือ ประเภทอุตสาหกรรมที่ยังไม่พร้อมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนได้อย่างเสรี จึงไม่มีการกำหนดกรอบเวลาในการจะเปิดเสรีไว้ แต่จะมีการทบทวนเป็นระยะๆ เช่น กิจการเหมืองแร่ของไทย

3. รายการยกเว้นทั่วไป (General Exception List : GEL/GE) เป็นกิจการเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ คุณค่าทางวัฒนธรรม ศีลธรรม ชีวิตมนุษย์ สัตว์และพืช ประเทศสมาชิกสามารถขอสงวนได้เป็นการถาวร ซึ่งไทยไม่ได้จัดทำรายการนี้ เนื่องจากรายการ GE คือ รายการที่อยู่ในบัญชีหนึ่งของ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษอยู่แล้ว

ดังนั้น การลงทุนของแต่ละประเทศมีรายการขอสงวนแตกต่างกันได้ทั้งนี้ขึ้นกับความอ่อนไหวและข้อจำกัดของแต่ละประเทศ สำหรับการทบทวนรายการอ่อนไหว เช่น กิจการเหมืองแร่ของไทย นั้น อาจย้ายจากเป็นรายการอ่อนไหวมาไว้ในรายการยกเว้นชั่วคราวก่อนแล้วจึงค่อยเปิดเสรี หรือ ถ้ามีความพร้อมจะย้ายจากรายการอ่อนไหวมาเปิดเสรีทันทีเลยก็ได้

กลุ่มส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

สำนักพัฒนาและส่งเสริม

9 มีนาคม 2550